

Андрій ВИТІВСЬКИЙ

«...в єдину, святу, соборну, апостольську Церкву...»... Ці слова ми вимовляємо під час кожної Божественної Літургії у Символі Віри. Та думаю, досить важко співставити характеристику «святу» із відео, які бомбардують ЗМІ, де священники [представники Церкви] поводять себе неналежним чином. Дійсно, така поведінка негативно відбивається на ставленні до Церкви і є свідченням серйозних духовних проблем.

Святіший Отець Франциск також роздумує на цю тему:

«Ісус, користуючись суворими словами, рішуче засуджує тих, які вводять інших у спокусу, згіршують, і навчає, що тому, хто стає причиною падіння ближнього, краще прив'язати собі до шиї жорновий камінь та кинутися у море (Пор. Мк 9, 42). Натомість у фрагменті з листа до Тита св. Павло дав точні вказівки стосовно життя священника. Він має бути бездоганний, не зарозумілий, не схильний до гніву, до пияцтва, скандалів, не прагнути брудного зиску, але належить священникові бути гостинним, любити добро, бути розсудливим, справедливим, побожним, стриманим, точно дотримуватися вірної науки Христової. Усе це – протилежність до введення у спокусу».

В іншому місці папа Франциск зауважує: «Скільки-ж то разів нам доводилося чути, що хтось каже: Я не ходжу до церкви, тому що краще бути чесним вдома, ніж поводитися так, як отой чи та, що ходять до церкви, а потім витворяють те чи інше... Згіршення руйнує віру, і тому Ісус настільки суворий».

Звичайно, факт залишається фактом, ці події відбулись, та давайте порозважаймо, як реагувати на них.

Загляньмо до Святого Письма, згадаймо біблійного Ноя. Вже після потопу відбулася подія, яку тодішні журналісти могли б зробити дуже пікантним сюжетом вечірнього випуску новин: Ной, не розрахувавши сили, коли куштував молоде вино, впився і оголив свою наготу. На цьому тлі вимальовуються дві позиції його синів: 1) Хам, який, насміявшись сам, покликав братів повеселитись; 2) Сим і Яфет, які прикрили свого батька, до того ж стоячи спиною, щоб не бачити його наготи. Як наслідок, Сим і Яфет отримали батьківське благословення, а Хам – прокляття (Бт 9, 25-27).

Уявімо таку ситуацію: Ви йдете вулицею, на якій триває ремонт будинка. На Ваших очах з драбини падає чоловік. Що робитимемо? Сміятимемось, тикатимемо пальцем? Сфотографуємо і розішлемо друзям, щоб посміялися? Чи одразу зателефонуємо на «швидку»? Звичайно, останній варіант. Такою ж «швидкою допомогою» є наша молитва за тих, хто впав з «драбини священства». Наголосимо, що ніхто не виправдовує ці вчинки, але, зрештою, хто я такий, щоб сміятися з чийогось упадку? Хто уповноважив мене бути суддею? Зрештою, чи насмілюсь я «першим кинути камінь» (Йо 8,7) тим ствердивши свою безгрішність? Задумаймося, чи сміється в лікарні безрукий з безногого; сліпий з глухого? Чи допомагають вони один одному, «несучи тягар один одного» (Гал 6,2)?

«Ну добре, але в багатьох відео головним персонажем є «не греко-католицький» Ной. Чому я маю його оправдовувати?», – може подумати собі дехто. Таким відповімо: «А хіба на допомогу заслуговує лише мій батько?» Згадаймо притчу про милосердного самарянина (Лк 10, 30-37). Хто є нашим ближнім? Не лише греко-католик! Крім того більшість людей не ділить Церкву на конфесії, а узагальнюючи, розчаровується і втрачає довіру до всієї Церкви і кожного священника: «Всі вони такі».

Шукаючи підстави популярності таких сюжетів, ми зможемо виокремити таку рису, як самовиправдання. Більшість людей мовби отримує дозвіл робити схоже применшуючи свою вину тим, що «я хоча б не священник». Зрештою, я не мушу падати з драбини слідом за тим, хто вже впав. Є багато тих, хто піднявся цією драбиною наверх – святі – порівнюймо себе з ними; замість таких відео в «Ютубі» читаймо «Житіє святих». А остаточно є Той, хто поставив цю драбину до неба – Христос – порівнюючи себе з Ним, ми завжди матимемо простір для розвитку.

А зрештою, 100% правильним рішенням є прощення. «Християнин – не тільки той, хто вірить у прощення. Християнин – той, хто тим прощенням ділиться з іншим. Той, хто першим був прощений, повинен бути здатним прощати свого ближнього», – переконаний Блаженніший Святослав – Отець і Глава УГКЦ. «Ми повинні прощати, – пояснив Папа, – тому що самі є прощеними. Про це мовиться в молитві “Отче наш”, в якій Ісус нас цього навчив. І це годі зрозуміти за допомогою людської логіки». За словами Святішого Отця Франциска, людська логіка «веде до непростення, до помсти, ненависті і поділів», а невміння простити зруйнувало численні сім'ї, віддалило дітей від батьків, чоловіка і

дружину . Предстоятель УГКЦ зауважує, що той, хто не вміє прощати, просто не здатний прийняти прощення від Бога. Саме наш ближній є тим, кого нам посилає наш Небесний Отець, щоб із ним ми поділилися прощенням . Можливо, якийсь компрометуючий відео-ролик Бог допустив нам переглянути, щоб ми навчилися прощати.

У молитві св. Єфрема, яку молимося впродовж Великого посту, є дуже влучні слова: «Господи, Царю, дай мені бачити гріхи мої і не осуджувати брата мого...». Нехай ці слова зринають у нас перед очима при перегляді кожного такого сюжету.

Андрій ВИТІВСЬКИЙ. Як християнинові реагувати на компрометуючі відео з священнослужителями? // СЛОВО № 2 (70) 2017